EN TIDNING FRÅN
SVENSKA KYRKAN SOLLENTUNA † NUMMER 6 DECEMBER 2013

KYRK+PORTEN

Maria – Jesus moder

SID 4

ANNIKA BORG TOLKAR MARIA MED NYA GLASÖGON

Bilverkstad satsar på humanitär sponsring SID 3

Gaby: Jag vill dela det goda SID 10

Julgranskulan – en julandakt SID 15

KYRKPORTEN 6 DECEMBER 2013

Redaktör: **Helene Holmström**
helene.kyrkporten@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: **Anders Roos**
anders.roos@svenskakyrkan.se

Medverkar i detta nummer
Kjell Dellert, Fredrik Hamrén, Beatrice Lönnqvist, Lotta Person, Anders Roos

Nummer 6, december 2013
Årgång: 54
Upplaga: 27 500
AD och grafisk form: Helene Holmström
Vinjett: Erik Uppenberg
JG Communications
Omslagsbild: WIN-Initiative
Distribution: Postens gruppförsändelser

Utgiven av
Svenska kyrkan Sollentuna
Box 13, 191 21 Sollentuna
Tfn 08-505 51 3 00
Besöksadress: Sköldvägen 10
www.svenskakyrkan.se/sollentuna

Kontakta Kyrkporten
kyrkporten@svenskakyrkan.se

Skriv till Kyrkporten!

Vad tycker du om Kyrkporten? Tyck till, skriv och berätta. Ge oss ris eller ros. Tipsa om ämnen du vill att vi tar upp.

Svenska kyrkan Sollentuna,
Kyrkporten, Box 13, 191 21 Sollentuna
E-post: kyrkporten@svenskakyrkan.se

KYRKPORTEN TRYCKS PÅ MILJÖVÄNLIGT PAPPER AV EDITA VÄSTRA AROS SOM ÄR ETT KLIMATNEUTRALT FÖRETAG

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA

INNEHÅLL

Maria – potent och aktiv kvinna

Läs mer på sidan 4

3. Bilverkstad satsar på humanitär sponsring
8. Kvinnor i Bibeln
10. Gaby: Jag vill dela det goda
12. Volontärer på Teneriffa
14. Julgranskulan
16. I körkarlens vagn mognar själen
19. På gång
24. Kyrkoherden har ordet

VÅGA FRÅGA PRÄSTEN

Jag skulle vara tacksam om du svarade på min fråga om dinosaurier. Varför skapades dessa jättelika ödlor? Varför står det inte nåt om dom i bibeln osv? Och varför skapade Gud dom flera miljoner år innan människorna?

Det finns folk som hävdar att dinosaurier faktiskt finns beskrivna i Bibeln. Som jag förstår det hänvisar man då främst till Jobs bok, 40:e kapitlet, tjugonde versen.

Där säger Gud till Job:

”Se på Behemot honom har jag skapat liksom dig. Han äter gräs som oxen. Se vilken styrka i länden, vilken kraft i bukens muskler! Hans lem är mäktig som cedern, lårens senor är som tvinnade rep. Benen i hans kropp är som rör av brons, benstommen som stänger av järn.

Han är den främsta bland Guds skapelser.”

Den vanligaste tolkningen av de här raderna är att Bibelns författare syftar på en flodhäst, men det finns också människor som menar att Behemot är en beskrivning av en dinosaurie. I så fall skulle alltså dinosaurier och människor existerat på jorden samtidigt. Jag tror inte att många forskare menar att det var så det gick till. Alltså kan vi kanske utgå från att dinosaurier inte omnämns i Bibeln. Varför inte?

Tja, mest troligt är väl att Bibelns författare, som levde för sisådär fyratusen år sedan och inte hade tillgång till vår tids vetenskapliga forskning, inte hade en aning om att det en gång funnits dinosaurier.

Varför skapade Gud dessa bjässar så långt före människorna? Vi kan inte veta varför Gud skapar något överhuvudtaget, det är bara Gud själv som har hela sanningen. Men om det nu var så att Gud kände för att skapa jätteödlor som skulle befolka jorden, så var det väl ett alldeles utmärkt klokt drag av Gud att inte placera dem på jorden samtidigt som människorna. Jag skulle i alla fall inte vilja möta en dinosaurie när jag är ute på min morgonpromenad.

Kjell Dellert
präst

I Kyrkportens frågespalt diskuteras olika frågor som är relaterade till tro, kyrka och andlighet. Du är välkommen att ställa dina frågor! Mejla eller posta dem till oss på kyrkporten@svenskakyrkan.se eller Kyrkporten, Box 13, 191 21 Sollentuna. Frågorna besvaras endast i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Vill du förblir du anonym.

Lasse Svensson blir ny kyrkoherde i Sollentuna

Det blir Lasse Svensson som tillträder tjänsten som kyrkoherde i Svenska kyrkan Sollentuna efter Anders Roos. Han är för närvarande kyrkoherde i Saltsjöbadens församling. Han börjar sin tjänst i vår.

Lasse Svensson prästvigdes 1982 och har under sin yrkeskärriär arbetat bland annat som skolpräst, vikarierande sjömanspräst, hälsopedagog, komminister och kyrkoherde. Han har även varit mentor för nya kyrkoherdar på uppdrag av Stockholms stift.

Lasse Svensson har varit medförfattare till flera böcker som Föräldrar som frågar, Barnmorskor som vågar och Kärlek på gymnasiet. Dessutom har han varit redaktör för Mitt jobb - mitt liv som innehåller texter och berättelser av arbetslösa, efter Electrolux nedläggning i Strömstad.

Den nya kyrkoherden blir chef för all verksamhet i församlingen som har ett 100-tal anställda. Totalt sökte åtta präster tjänsten som kyrkoherde i Svenska kyrkan Sollentuna. • **KP**

FOTO: MAGNUS ARONSON

– Svenska kyrkan är en bra samarbetspartner, säger Youcef.

Bilverkstad satsar på humanitär sponsring

Sollentuna Bil & Motor väljer att lägga sitt krut på humanitära och sociala insatser i Svenska kyrkan.

Klockan är strax efter frukost på bilverkstaden Sollentuna Bil & Motor. En silverfärgad Volvo hänger upphissad inne i verkstaden, och en kille med tatueringar står och kollar felkoder med hjälp av dator.

Bakom desken står **Youcef Abna Aissa** som sedan tre år tillbaka äger Sollentuna Bil & Motor. Företaget har i dagsläget nio anställda och servar i medeltal tjugo bilar per dag.

– De flesta mekaniker som jobbar här har bilar som hobby. Att mecka handlar om problemlösning och kräver tålamod. Det bästa är en bil man puttar in i verkstaden och kör ut. Då känner man att man har gjort ett bra jobb.

Bilverkstaden, som ligger intill bilbesiktningen i Edsberg, sponsrade tidigare tävlingsbilar, men har nu sadlat om till humanitär sponsring.

– Företaget skänker pengar dels till Svenska kyrkan Sollentuna, dels till pingstkyrkan och frikyrkan Hope Church i Märsta. Med Svenska kyrkan har jag gjort en överenskommelse att jag skänker femton procent av arbetskostnaderna för utförd reparation.

Kunden måste meddela kundmottagningen

Han kan ännu inte uppskatta hur stora summor det rör sig om: kunden ska själv meddela kundmottagningen om han eller hon vill donera femton procent av arbetskostnaden till Svenska kyrkan.

– Jag kan bara kasta bollen, inte sparka den i mål.

Väljer man att donera går pengar antingen till Sollentuna hjälpförening eller till Svenska kyrkans internationella arbete.

Eftersom det är dyrt att reparera bilen, tror Youcef att folk är mer motiverade att betala när de vet att en del av pengarna går till sociala och humanitära insatser.

– Bilen måste ju repareras i vilket fall som helst.

Helene Holmström

Se annons på sidan 19

ETT ORD FRÅN REDAKTÖREN

Högtider är hållplatser

Oberoende av om man går i kyrkan eller inte så ger kyrkan våra liv en rytm och ett sammanhang. Nu står ett nytt år inför dörren och under det året kommer vi att fira påsk, pingst, jul och andra högtider. De flesta ser fram emot lediga dagar då de kan pusta ut, vara tillsammans med familjen eller kanske åka på en efterlängtad semesterresa. Helgdagarna är hållplatser och riktmärken dit vi färdas, stannar upp och reser vidare.

I detta nummer av Kyrkporten möter vi Maria, Jesus moder. Teologen Annika Borg beskriver henne som en modig ung kvinna med stor integritet som inte tillhör någon annan förutom sig själv. Vi kommer även att kunna läsa om andra kvinnor i Bibeln. En av dem är Vashti, som har skinn på näsan. I Esthers bok står det att hon ska gifta sig med kung Xerxes. När han har festat i sju dagar vill han visa upp sin vackra blivande brud för sina vänner. Vashti vägrar att låta sig visas upp inför festsällskapet.

Vi får också läsa om Körkarlen, Selma Lagerlöfs predikan om kärlek och förlåtelse. Denna nyårssaga publicerades för drygt 100 år sedan, år 1912. Berättelsen är baserad på en legend som går ut på att den sista personen som dör under ett år måste köra runt en kärra och plocka upp de dödas själar under hela nästa år. Jag vet inte hur det är med er, men denna bok står i alla fall högt upp på min julklappslista i år.

Redaktionen önskar er en god jul och gott nytt år!

Helene Holmström redaktör
helene.holmstrom@svenskakyrkan.se

Maria – en kvinna med stor sprängkraft

När kvinnor dyker upp i Bibeln är det alltid i relation till män.

– Det är förvånande att vi fortfarande så oreflekterat tar till oss denna historieskrivning, tycker prästen Annika Borg.

– Jesus moder Maria var till exempel en potent och aktiv kvinna i sin egen rätt, menar hon.

Text **Lotta Person** kyrkporten@svenskakyrkan.se

– Kvinnans ”ja” till Gud behövdes. Marias ”ja”. Annars hade inte Gud kunnat bli människa.

Hustru, dotter, förskjuten eller kanske prostituerad. Det är några av de roller som kvinnor tillskrivs i historiskt heliga skrifter som Bibeln. Porträtten målas oftast i relation till sexualitet och moderskap. Det är en hållning som gör Annika Borg, feminist, teolog och forskare, förundrad.

– En kollega till mig har sagt ”man ska inte ge en bibeltext mer respekt än den ger sin läsare”. Det tycker jag är en bra princip för hur vi ska tolka Bibeln.

Liksom att vi bör fundera över makt och rättvisa, över vem som är i centrum, och vem eller vad som osynliggörs.

Hon uppmuntrar alla att läsa Bibeln, inte minst för att vi ska förstå vad som format och fortfarande formar vår kultur, men menar också att vi har all rätt att avvisa de texter som förtrycker.

– Samtidigt är det just de texterna som kan lära oss mycket om våld och förtryck, även det en central tankegång inom feministisk bibeltolkning.

Bebådelsen

När det gäller synen på Maria, Jesus mor, menar Annika Borg, och många med henne, att den påverkas av hur vi väljer att tolka bebådelsen, alltså berättelsen om hur ängeln Gabriel kommer till Maria för att berätta att hon ska bli gravid. Många har tolkat detta viktiga avsnitt i Bibeln som ett uttryck för Marias undergivenhet. Men det går också att tolka Marias reaktion som något annat än underdånig lydnad.

– Tänk på hur hon reflekterar och därefter ställer en kritisk motfråga: ”Hur ska det gå till? Jag har ju inte haft någon man?”, påpekar Annika Borg.

Först när Maria har fått ett svar som hon är nöjd med tackar hon ja till att bära barnet.

– Det här är en story med sprängkraft! Marias fråga tas på allvar och det svar hon får gör henne stark. Varken sexualitet eller lydnad behöver stå i centrum i den här berättelsen, men det är så texten har tolkats och förståtts genom alla tider. Denna tolkning har skapat en vedertagen sanning som fått konsekvenser för människans syn på kvinnor.

– Jag väljer att istället ta fasta på Maria som en potent och aktiv kvinna.

Jungfru

Med detta sagt är det inte Annika Borgs mening att på något sätt ifrågasätta dem som anser att jungfrudomen är viktig för hur vi ser på Maria.

– Att hon är jungfru är en mycket viktig del av kristen teologi. Det är den yttersta bekräftelsen på att

En potent och aktiv person, en kvinna som förkroppsligar mänsklig omsorg. Teologen Annika Borg lyfter fram en modern Maria.

Maria bebådelse av Sandro Botticelli.

” Det är tvärtom att göra våld på Maria ännu en gång. För mig signalerar bilderna av henne med Jesusbarnet istället mänsklig omsorg. Något som vi alla längtar efter, oavsett om vi är män eller kvinnor.”

Jesus är Guds son, värdig att tillbe som helig. Det som blir problematiskt är om det biologiska så helt och hållet får stå i fokus.

Många teologer som forskar om Bibeln ur ett feministiskt perspektiv sätter trots det ett kraftfullt likhetstecken mellan henne och begreppet moder. En tolkning som Annika Borg inte alls delar.

– Det är tvärtom att göra våld på Maria ännu en gång. För mig signalerar bilderna av henne med Jesusbarnet istället mänsklig omsorg. Något som vi alla längtar efter, oavsett om vi är män eller kvinnor.

Maria är Jesus mamma rent fysiskt, och den människa som har den närmaste relationen till honom, utifrån vad vi känner till. Hon ser också Jesus kallelse långt innan han själv uppfattar den. Vid ett bröllop i Kanaan tar vinet slut. Maria påpekar det för Jesus som svarar att hans tid inte har kommit. Ändå ber han tjänarna fylla vatten i vinkrus och bära fram dem till värden. Då har vattnet förvandlats till vin. Utifrån ett feministiskt perspektiv är Maria här den person som för handlingen framåt, för det är hon som med sitt påpekande sätter igång den kedja av händelser som leder till Jesus första mirakel.

Dubbla tabun

Annika Borg är övertygad om att Jesus själv inte såg kön som en begränsning och hon lyfter fram en berättelse som visar just detta. Den handlar om en kvinna som blöder utan avbrott i tolv år och närmast ruinerar sig i kontakten med olika läkare, utan att bli botad. Så får hon syn på Jesus i en folkhop, går fram till honom och rör vid hans kläder. I samma ögonblick upphör hennes blödningar.

När hon rör vid Jesus känner han att han tappar kraft så han vänder sig om och frågar sina lärjungar vem som rört vid honom. De svarar honom att i en folkhop är det svårt att inte komma åt varandra. Då lägger Jesus märke till kvinnan och säger till henne:

– Min dotter, din tro har hjälpt dig. Gå i frid. Du är botad från ditt onda.

Förutom att Jesus botar en sjuk är detta också en berättelse om dubbla tabun som överskrids. Dels det att kvinnan rör vid en för henne okänd man. Dels att hon enligt den tidens resonemang var oren i det att hon blöder.

– Men hennes initiativ bejakas, och hon blir botad och upprättad som människa, menar Annika. Det gör det här till en av mina absoluta favorittexter.

Kvinnans ”ja” till Gud

Det är inte så mycket i våra kyrkorum som synliggör och breddar Marias och andra kvinnors betydelse genom biblisk historia. Men kanske kan gudstjänsterna framöver bidra till det.

Numera utgör Maria söndagens tema tre gånger om året, och i översynen av kyrkohandboken, den bok som berättar hur olika typer av gudstjänster ska firas, lyfts Maria fram i den text som inleder nattvarden dessa speciella söndagar.

– För att inte enbart fastna i bilden av en lydnadens Maria valde författarna att hämta inspiration till den texten i Marias egna ord när hon fått veta att hon var gravid, hennes lovsång. Det berättar Karin Sarja, en av dem som arbetar med kyrkohandboken.

Apropå Marias roll i Bibeln säger hon:

– Kvinnans ”ja” till Gud behövdes. Marias ”ja”. Annars hade inte Gud kunnat bli människa.

Diskutera gärna vidare på temat om kvinnor i Bibeln på Kyrkportens blogg.

Kyrkportens blogg hittar du på www.svenskakyrkan.se/sollentuna.

Du kan också scanna in vår QR-kod för att förflyttas till bloggen.

ÄNGELN GABRIEL OCH MARIA

Ängeln kom in till henne och sade:
”Var hälsad du högt benådade! Herren är med dig!”
Hon blev förskräckt över hans ord och undrade vad denna hälsning skulle betyda. Då sade ängeln till henne:
”Var inte rädd, Maria, du har funnit nåd hos Gud. Du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. Han skall bli stor och kallas den Högstes son. ”
/.../
Maria sade till honom:
”Hur skall detta ske? Jag har ju aldrig haft någon man?”
Men ängeln svarade henne:
”Helig ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son. Elisabeth, din släkting, väntar också en son, nu på sin ålderdom. Hon som sades vara ofruktsam är nu i sjätte månaden. Ty ingenting är omöjligt för Gud.”
Maria sade:
”Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt.”
Och ängeln lämnade henne.

Ur Lukasevangeliet

MARIAS LOVSÅNG

Min själ prisar Herrens storhet,
min ande jublar över Gud, min frälsare:
Han har vänt sin blick till sin
ringa tjänarinna.
Från denna stund skall alla släkten
prisa mig salig:
Stora ting låter den Mäktige ske med mig,
hans namn är heligt.

Starka kvinnor i

Det finns flera starka kvinnor i Bibeln. Här presenterar Annika Borg några av sina favoriter ur ett alternativt perspektiv.

– Det handlar om att göra ett val när man närmar sig berättelserna, menar Annika Borg. Valet att sätta kvinnorna i fokus och undersöka vad som då händer med tolkningen.

Text **Lotta Person** kyrkporten@svenskakyrkan.se

Vashti

Om Vashti kan vi läsa i Esthers bok. Vashti ska gifta sig med kung Xerxes. När han har festat i sju dagar vill han visa upp sin vackra blivande brud för sina vänner. Vashti vägrar att låta sig visas upp inför festsällskapet. Kungen blir rasande och hon skickas iväg. Därefter skickar kungen ut skrivelser i sitt rike där det står att en man ska vara herre i sitt eget hus.

Istället blir det Ester som får gifta sig med kungen. Hon beskrivs som vacker, orörd och foglig och blir den person som får bibelboken, Esthers bok, uppkallad efter sig.

Vad kan man dra för slutsats av detta? Att fogliga kvinnor går till historien?

Den namnlösa kvinnan vid Sykars brunn

Om den namnlösa kvinnan kan vi läsa att hon går till brunnen för att hämta vatten mitt på dagen. Vid brunnen möter hon Jesus. De samtalar om tro, ett samtal som förändrar kvinnans liv. Hon lämnar sin kruka vid brunnen och går in till staden och förkunnar vad hon varit med om. Jesus lärjungar irriterar sig på att Jesus har pratat med en kvinna, något Jesus inte bryr sig om.

Man kan se detta som en berättelse om en kvinna som får ett uppdrag att förkunna, men även som en mer existentiell text om att våga lämna det tunga bakom sig och gå vidare i livet.

Det faktum att hon går för att hämta vatten mitt på dagen, när det är som hetast, och att hon berättar att hon haft fler än en man har många tolkat som att hon är prostituerad. Men det behöver inte vara så. Kanske har hon haft mer än en man för att de dött ifrån henne? Kanske är hon tvingad att hämta vatten vid denna tidpunkt för att vattnet helt sonika är slut? Det kan finnas många anledningar.

Genom tiderna har fokus i denna historia legat på kvinnans sexualitet, som i så många andra fall när det gäller kvinnor i Bibeln. På så sätt har även denna namnlösa kvinna förminskats.

Varför omnämns hon inte istället som en av de första förkunnarna?

Maria från Magdala

Maria från Magdala är lärjungen Jacobs mor. Hon är mer känd som Maria Magdalena då det grekiska ordet som betyder från Magdala har blivit Magdalena.

När denna Maria träffar Jesus är hon sjuk och han botar henne. Därefter följer hon med honom och finns i kretsen av hans lärjungar.

Hon har en stark ställning i tidig kristendom.

Att traditionen gjort henne till antingen prostituerad, Jesus älskarinna eller hans fru är att sexualisera och förminska henne.

Maria från Magdala bör först och främst ses som en teologisk samtalspartner som förekommer på många ställen i Bibeln.

Kvinnorna vid graven

De fyra evangelierna i Nya testamentet beskriver det på lite olika sätt men de är alla samstämmiga i att det är kvinnor som i gryningen är de första att nalkas Jesus grav och som upptäcker att stenen är bortrullad och att hans kropp saknas. Kvinnor, däribland Maria från Magdala, är alltså de första vittnena till uppståndelsen.

I det äldsta evangeliet, Markus, slutar detta med att kvinnorna rädda och tysta går därifrån. Senare görs ett tillägg som finns med i dagens biblar. Det beskriver hur Maria från Magdala berättar för andra vad som hänt. Detta skulle kunna ses som ett bevis för att kristendomen främjar likställdhet mellan man och kvinna.

Shifra och Pua

Shifra och Pua är barnmorskor. Om dem berättas i andra Mosebok att de vägrar att döda de nyfödda hebreiska pojkarna, något som Farao, kungen av Egypten bestämt eftersom hans makt är hotad av israeliterna.

Men de två kvinnorna lurar kungen genom att hävda att hebreiska kvinnor föder barn så fort att de båda aldrig hinner fram till förlossningen i tid. Pojkarna får behålla livet. Ett bra exempel på civilkurage.

Bibeln

ILLUSTRATION: MIKAEL SÄLLSTRÖM

Batseba

Batseba är en ung kvinna som Kung David blir blixtförälskad i. Så kär att han ser till att Batsebas man Uria blir dödad i strid.

Bibeln berättar om deras första möte då David ligger med Batseba trots att hennes reningstid är inne, alltså trots att hon har mens. Rätt anmärkningsvärt eftersom menstruerande kvinnor ansågs orena.

Batseba blir gravid och låter berätta det för David. När hon har hållit dödsklagan över sin man hämtar David henne till sig och hon föder en son.

Torgny Lindgren har skrivit en roman om Batseba (1984). Den ger en rätt så romantiserad bild av ett händelseförlopp som knappast kan ha varit mycket annat än brutalt, i alla fall till en början.

Sara

Sara är gift med Abraham. Hennes skam är att hon inte har kunnat få barn. Så blir hon sent i livet gravid och föder sonen Isak.

Hennes man anser sig dock ha fått i uppdrag att offra pojken men han stoppas i sista sekund av Gud. Kort därefter dör Sara. Kan det vara av chock över vad Abraham var beredd att göra?

Isak sörjer sin mamma. Hans sorg lättar dock när han möter Rebecka, som blir hans hustru.

Lydia

Lydia möter vi i Apostlagärningarna. Hon kallas purpurkrämerska i en tidigare översättning av Bibeln vilket kan tyda på att hon handlade med purpurtyger. Var affärskvinna med andra ord. Purpur var en helig färg och den användes av de högre klasserna och för särskilda ämbeten.

När Paulus och hans resesällskap kommer till Filippi, i nuvarande Grekland, möter de Lydia som enträget vill att de ska gästa hennes hus. Hon ger sig inte, står det.

– Kvinnor har alltid funnits, bedrivit affärsverksamhet och drivit igenom sina viljor, menar Annika Borg. Vi kan behöva påminna oss om det ibland.

noterat

Läs de senaste församlingsnyheterna

”Rädslan för det främmande driver mig att bli någon annan”

Kyrkoherde Anders Roos kolumn på sidan 24

Nytt kyrkofullmäktige i Sollentuna

Den slutgiltiga rösträkningen i kyrkovalet 2013 är klar och så här ser resultatet ut för kyrkofullmäktige.

Från **Arbetarepartiet – Socialdemokraterna** invaldes: Lilian Lama, Roger Sjöberg, Margareta Henkel, Stig Nyman, Vivian Enochsson, Gunnar Ljungberg, Mette Hildingsson, Hans Klaar. Ersättare är: Anita Gustafsson, Gunnar Lamin, Gunilla Hultman och Ove Nilsson.

Från **Borgerligt alternativ** invaldes: Björn Karlsson, Marie Hård, Henrik von Vegesack, Birgitta Sturesson, Fredrik Lidby, Birgitta Hultkvist, Agneta Fraser, Benkt Kullgard, Åke Frodin och Birgitta Schwinn. Ersättare är: Kerstin Fryklund, Agneta Sjöstedt, Siv Eriksson, Henrik Ulfvarson och Jasmine Lindblad.

Från **Centerpartiet** invaldes: Ulf Brangenfelt och Eva Wenker. Ersättare är: Diana Aftén och Magnus Håkansson.

Från **Fria liberaler i Svenska kyrkan** invaldes: Bo Johansson och Gun-Lis Roos. Ersättare är: Britt-Marie Lindberg och Urban Gibson.

Från **Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan** invaldes: Eva-Maria Munck, Kristofer Runow, Gina Poroli, Daniel Chilla, Sara Sjögren, Roland Johansson, Per Åke Jonsved, Daniel Grahn, Eivor Nybom, Pär Åkerström, Ragnar Ståhle, Eva Lanner Reje, Sven Thunberg, Lars Larsson, Mari Ternbo, Rolf Nordemar, Sara Hilding, Elias Eriksson och Mikael Fägerhall. Ersättare är: Helena Tevérus, Anders Lundberg, Rickard Wagman, Emil Cedersjö, Lotta Trygg, Kalle Ågren, Sofia Grahn, Marcos Vergara Barreto, Fanny Lindström, Carl Forsner. Det nya kyrkofullmäktige sammanträder för första gången 5 december. • **KP**

Stiftsfullmäktige och kyrkomöte

Från Sollentuna valdistrikt invaldes följande ledamöter i stiftsfullmäktige i kyrkovalet 2013.

Från **Arbetarepartiet – Socialdemokraterna** invaldes: Lars Rande och Eva Dazely. Ersättare är Birgitta Nilsson.

Från **Borgerligt alternativ i**nvaldes Carina Bergtoft Pikner och Rolf E Ericsson. Ersättare är Annika Sandström, Henrik von Vegesack, Susann Appelberg, Marie Schött, Claes Eliason, Lisbeth Gustâv, Johan Hilding, Simon Walla Nathanson, Sonja Okker, Peter Gabrielsson, Lars Richter och Yvonne Riddervik.

Från **Fria liberaler i Svenska kyrkan** invaldes: Olov Lindqvist. Ersättare är Lena Huss och Inge Gerremo.

Från **Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan** invaldes Eva-Maria Munck, Lars Jakobsson, Roland Johansson. Ersättare är Johan Drevemo, Lars-Olof Landin, Ulla Birgersdotter, Fredrik Hedlund, Bertil Persson och Emelie Sandell.

Till **kyrkomötet**, invaldes från Sollentuna valkrets Eva-Maria Munck, Roland Johansson och Anders Roos från **Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan**. • **KP**

Gaby: Jag vill dela det goda

Juristen Gaby Borglund berättar om sin tro och om sitt dop.

För mig är tron en fullständigt naturlig del av livet. Jag döptes som nyfödd och som liten gick jag i söndagsskolan varje vecka. Det var en fantastisk tid. Jag fick lära mig de bibliska berättelserna och fundera över olika etiska förhållningssätt. Nu är jag förtroendevald både i min församling och i stiftsorganisationen.

Fem gudbarn

Jag tycker att det är viktigt att dela med sig av det goda och därför delar jag med mig av min tro. Jag har fem gudbarn som jag stöttar på olika vis. Jag vill vara en närvarande vuxen som mina gudbarn kan vända sig till och se upp till.

Stöttade vän inför dop

Om jag tycker om någon, så berättar jag för den personen vad som är viktigt för mig. Som när en god vän till mig ville bli döpt. Då stöttade jag henne så att dopet blev av. Jag hjälpte henne med alla förberedelser och vi pratade igenom det innan, både tillsammans och med doppräst-en. Det var en underbar dopgudstjänst där ett litet barn, en tonåring och min vän, en medelålders kvinna döptes i samma gudstjänst.

FOTO: MAGNUS LAUPA

Gaby Borglund är jurist på Datainspektionen.

Jag försöker sprida glädje och positiv energi omkring mig och jag hämtar energi från konst bland annat, men också från det gudomliga. Jag inleder varje dag med meditation och läsning och besöker gärna kyrkan för att tända ljus, reflektera och samla mina tankar. Jag tänker att vi är människor och här för att lära oss. Att lära oss att förlåta oss själva och andra, det är en viktig del i min tro.

Berättat för
Beatrice Lönnqvist

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Biskop Antje Jackelén vald till ärkebiskop

Antje Jackelén är Svenska kyrkans nya ärkebiskop. Hon tas emot vid en tv-sänd högmässa i Uppsala domkyrka den 15 juni 2014 och är den första kvinna som valts till ärkebiskop i Svenska kyrkan.

– Jag är omtumlad och mycket glad och tacksam för det starka stödet. Det känns också bra att ha åtta månader att förbereda mig inför tillträdet. Under den tiden fortsätter jag mitt arbete som biskop i Lunds stift, säger biskop Antje Jackelén.

Ärkebiskopen är Svenska kyrkans främsta företrädare i det svenska samhället och i internationella sammanhang. Ärkebiskopen skall tydliggöra vad Svenska kyrkan står för genom samverkan och påverkan i kontakter med andra trossamfund, politik, näringsliv, organisationer. • **KP**

Presenter för en bättre värld

Ge en julklapp, dopgåva eller present som sprider liv och glädje till människor över hela jorden. Köp din present i Svenska kyrkans webbshop. Barn och familjer kan genom din gåva få chansen att förändra sina liv. Delad glädje är dubbel glädje.

FOTO: WWW.FOTOAKUTEN.SE

Rent vatten 60 kronor
Mer än en miljard människor saknar något så självklart som rent vatten. Förorenat vatten gör att två miljoner människor dör av diarré varje år.

Matkasse 100 kronor
Bli månadsgivare och prenumerera på Svenska kyrkans matkasse. Din matkasse räcker bland annat till rent vatten för 160 hushåll i en månad eller tio trädplantor.

FOTO: WWW.FOTOAKUTEN.SE

Gris 300 kronor
En gris kan få upp till tio kultingar på en gång. Grisar är lätta att sköta om och bidrar med miljövänlig gödsel så att skördarna ökar.

FOTO: SVENSKA KYRKANS WEBBSHOP

Skolböcker 100 kronor
På landsbygden i Sydsudan kostar skolböcker för grundskolan 100 kr per barn.

FOTO: SVENSKA KYRKANS WEBBSHOP

Familjeförsörjning 500 kronor
500 kr ger en familj redskap för fiske och jordbruk i Jonglei, Sydsudan. I Tanzania kostar en ko 3 500 kr och ger en familj mjölk och nya inkomster.

Utdrag ur första Mosebok av Jörgen Hammar

test

Testa dina kunskaper om religion

1 Hur många medeltida kyrkor finns det på Gotland?

a) 78
b) 92
c) 104

2 Vad heter ärkeängeln som kom med bud till Maria om att hon ska föda Jesus?

a) Mikael
b) Gabriel
c) Uriel

Volontärer på Teneriffa

Den 6 oktober 06.00 lokal tid avgick flight DI 42 71 från ett oktobermörkt Arlanda mot Teneriffa. Med ombord var Sara Oldner och Sandra Blomgren. Två volontärer på väg på äventyr till Sollentunas vänförsamling i Los Cristianos.

FOTO: LOTTA PERSON

Sara Oldner och Sandra Blomgren jobbar som volontärer i Los Cristianos.

Sara Oldner och **Sandra Blomgren** snappade upp möjligheten till volontärarbete hemma i Turebergskyrkan, där de ofta hänger. Sara i ungdomsgruppen och i styrelsen för Svenska Kyrkans Ungas lokalavdelning, Sandra framförallt som kyrkvärd vid gudstjänsterna på söndagarna.

– Hm, varför inte, tänkte vi. Det kan vara spännande att vara med i en församlings vardagsliv dag för dag, möta sommarvärme, nya arbetsuppgifter, nytt ansvar och få möjlighet att växa i sin tro.

Så de sökte, intervjuades och blev antagna, tillsammans med en tredje volontär från Huskvarna, **Maria Borg**.

Möter äldre och yngre

Båda två tycker om att baka. Det kommer de att ha stor nytta av, för klockan åtta varje morgon sätts degen till dagens 80 kanelbullar i köket intill strandpromenaden. Först därefter bryggs första kannan kaffe och morgontidningarna tas in.

Men utlandskyrkan är så mycket mer än bullar och kaffe. Sara och Sandra kommer att fungera som allti allos i verksamheter för både yngre och äldre, turister och bofasta. Det kan handla om att leda söndagsskola och delta i samtalsgrupper om både existentiella frågor och kommande söndags texter, besöka svenskar som hamnat på sjukhus, leda andakter, medverka i gudstjänster och taizémässor.

Att lyssna och vara alert

De har båda två erfarenhet av att arbeta bland barn, något de tror blir användbart på Teneriffa.

– Med barn gäller det att både lyssna och vara alert, menar Sandra, och det tror jag egentligen gäller i de flesta möten mellan människor, oavsett ålder.

– Mycket handlar också om att fånga upp vad andra behöver, fortsätter Sara.

Möttes på läger

För både Sara och Sandra gäller att det var i samband med konfirmationen som de kom i kontakt med kristen tro. Och det var också så de lärde känna varandra, på ett av församlingens konfirmandläger för sju år sedan. Den två år yngre Sara var konfirmand och Sandra en av hennes ledare.

– Jag döptes på lägret, minns Sara.

– Där gjorde du ett bra jobb, skrattar hon och buffar Sandra i sidan.

Lotta Person

FAKTA

• Följ årets volontärer Sandra Blomgren, Sara Oldner och Maria Borg genom församlingens blogg. Den hittar du på svenskakyrkan.se/teneriffa.

• Mellan församlingarna i Sollentuna och Los Cristianos finns ett vänförsamlingsavtal. Tanken är att dela erfarenheter om ideellt arbete, teologi, mission, men också att be för varandra. I avtalet ingår att vi rekryterar två volontärer per år till Teneriffa.
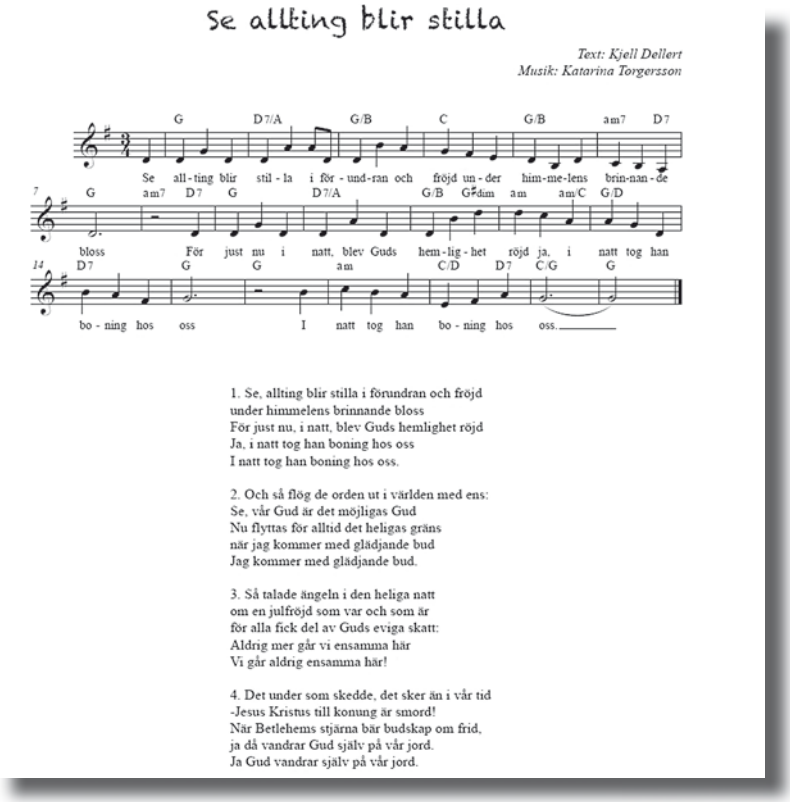

3 Varifrån kommer följande citat? ”Be, så skall ni få. Sök, så skall ni finna.”

a) Matt 7:7
b) Joh 4:3
c) Mark 8:34

4 Varför firar många av oss julens slut vid tjugondag Knut?

a) För att konkurrera ut vikigatidens stora vinterblot som brukade firas 13/1.
b)Den danske hertigen Knut lönnmördades av sin kusin Magnus detta datum.
c) Namnsdagen för Knut flyttades från dagen efter trettondedag jul, 7/1, till 13/1 och eftersom äldre tiders rim angav att julen slutade på Knut-dagen så förlängdes helt enkelt julfirandet.

Rätt svar: 1 b, 2 b, 3 a, 4 c

Se allting blir stilla

Text: Kjell Dellert
Musik: Katarina Torgersson

1. Se, allting blir stilla i förundran och fröjd
under himmelens brinnande bloss
För just nu, i natt, blev Guds hemlighet röjd
Ja, i natt tog han boning hos oss
I natt tog han boning hos oss.

2. Och så flög de orden ut i världen med ens:
Se, vår Gud är det möjligas Gud
Nu flyttas för alltid det heligas gräns
när jag kommer med glädjande bud
Jag kommer med glädjande bud.

3. Så talade ängeln i den heliga natt
om en julfröjd som var och som är
för alla fick del av Guds eviga skatt:
Aldrig mer går vi ensamma här
Vi går aldrig ensamma här!

4. Det under som skedde, det sker än i vår tid
-Jesus Kristus till konung är smord!
När Betlehems stjärna bär budskap om frid,
ja då vandrar Gud själv på vår jord.
Ja Gud vandrar själv på vår jord.

Debut för ny julpsalm

Kjell Dellert, du är präst i Sollentuna och har skrivit texten till julpsalmen Se allting blir stilla. Kan du berätta något om hur den kom till?

– Jag har skrivit texter och melodier så länge jag kan minnas, i tonåren skrev jag en sångsvit om den fiktiva figuren Sara Marie som väl fick bli mitt alter ego i förhållande till livet och verkligheten. Jag sjöng igenom några av de visorna häromdagen och tyckte de var ganska trevliga.

Hur kom det sig att du började skriva texter till psalmer?

– När jag så småningom började verka i kyrkan blev det en del andliga texter också, och år 2009 och 2011 fick jag ta emot Anders Frostenson-stipendiet.

Hur kom du i kontakt med tonsättaren, Katarina Torgersson?

– 2011 sände jag in en dikt kallad Sommarpsalm till Kyrkans Tidning, och de publicerade den. Denna text följdes av ytterligare några texter, men julpsalmen I förundran och fröjd refuserades av KT. Däremot blev jag kontaktad av flera olika tonsättare som gärna ville tonsätta några av mina texter. Däribland **Anders Johammar** som tonsatte just Sommarpsalm. Den gavs ut på Gehrmans musikförlag våren 2013 under titeln Nu vandrar Skaparen i skog och lunder. Julpsalmen tonsattes av Katarina Torgersson 2012 under namnet Se allting blir stilla men har aldrig getts ut eller publicerats tidigare.

• KP

DIAKONENS RÖST

Änglar finns dom?

Nu så här i jultider omges vi av änglar överallt. Änglar att hänga i fönster eller i granen på bordet eller som reflexer i fickan. Stora och små änglar. Jag har under några år samlat på änglar. För mig har änglar fått stor betydelse inte bara under jultider. Ordet ängel betyder sändebud. Ängeln Gabriel kom med sändebud om att Maria skulle bli mamma, föda Guds son. Vi kan alla få vara änglar och sändebud på jorden och få dela med oss av det goda från Gud i vår vardag. Änglarna ger oss känslan av trygghet, beskydd och hopp.

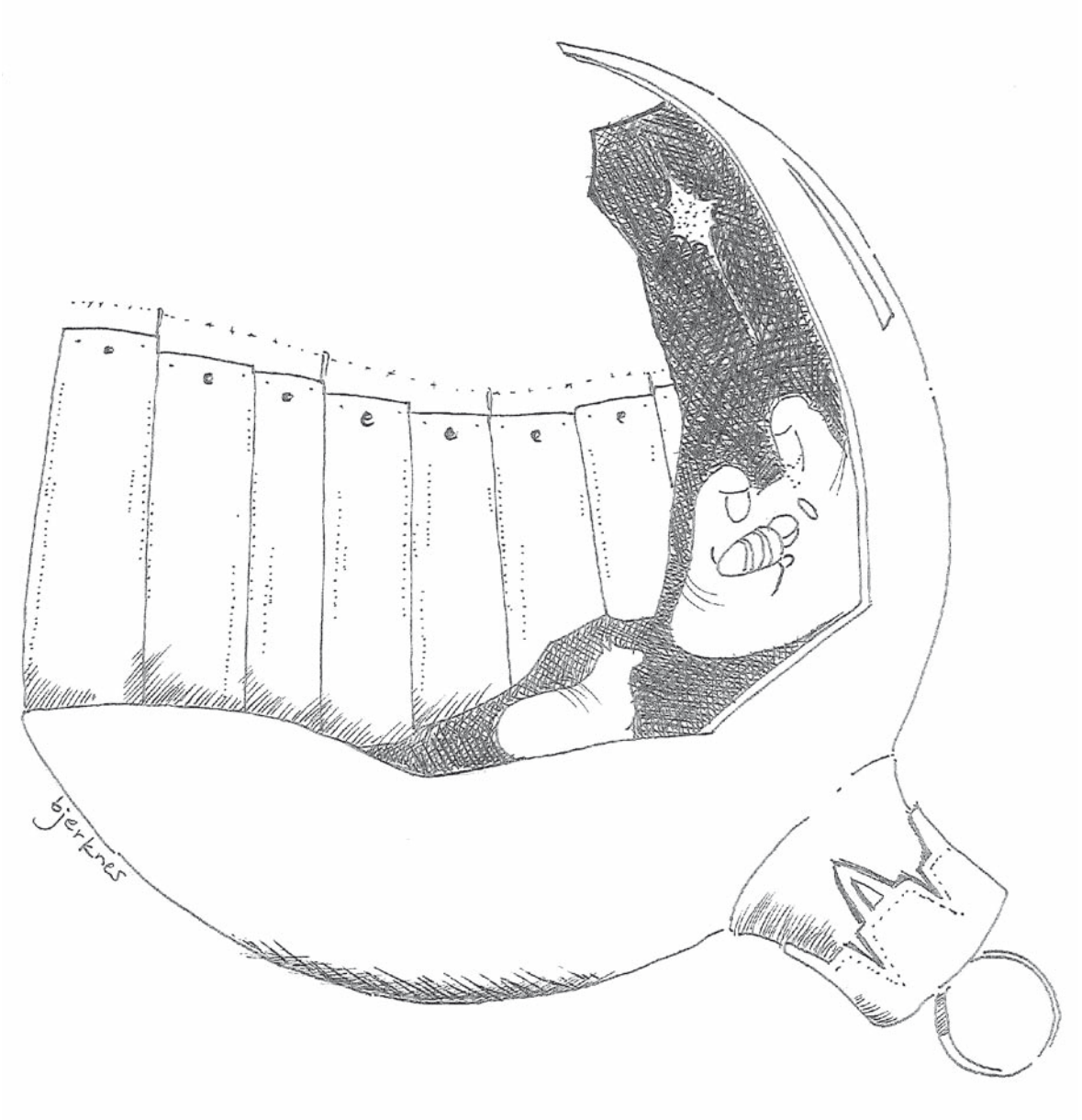
Mina egna tankar om änglar går ofta till vänner. För vänner är som änglar som lyfter upp mig på fötterna när mina vingar har problem med att komma ihåg hur man gör när man flyger. Mina favorit ord har blivit. Vi ska hjälpa varandra att leva. Att leva med Guds kärlek i våra liv smittar av sig i våra möten. Guds omsorg får vi som änglar på jorden sprida omkring oss. Hur vi är mot varandra spelar roll.

Till sist en liten tänkvärd historia jag hört.

Det kom en ängel och räddade Lill–Nisse från den stora hunden. Han var fet och gråklädd. Han hade flottig keps och fimp i mungipan. Ängeln tog Lill–Nisse i handen och följde honom hem. Lill–Nisse visste inte att det var en ängel. Ängeln visste inte det heller.

Änglar finns dom? Ja, du är en av dom.

Katharina Wolf Erixon,
diakon

bjerknes

Julgranskulan

”Jag minns tillbaka till den där mysiga, trötta känslan då mamma väckte mig när jag var liten och vi skulle åka till julottan. Hör sångerna i mitt huvud – Stilla natt, När juldagsmorgon glimmar,” skriver prästen Fredrik Hamrén i årets julandakt.

Text **Fredrik Hamrén** fredrik.hamren@svenskakyrkan.se

I bokhyllan i mitt sovrum står en julgranskula i blått glas. När jag ser den förs jag tillbaka till den butik i Betlehem där jag köpte den. Den för med sig minnen från resan till Jesus födelseplats. Jag ser herdarnas äng och födelsekyrkan framför mig. Det var här allt började. Här blev Gud människa, här sjöng änglarna om ära åt Gud i höjden och fred på jorden.

Tankarna går vidare till muren som stänger inne människorna i Betlehem idag. Till barnen som föds idag och måste flytta från sitt hemland precis som Jesus fick göra. Till barn som drabbas av krig, svält, orättvisor. Barn i Palestina, i Syrien och på en lång rad platser där drömmen om fred och rättvisa på jorden är alltför långt från verkligheten. Barn som kommer till vårt land, barn i flyktingläger, barn som tvingas vara soldater, barn som inte har tillgång till mat, vatten och sjukvård. Jag tänker att julens budskap handlar om detta – att drömmen om fred på jorden ska få leva vidare och frågar ”vad kan jag göra?”

Tanken går vidare – till min egen lilla värld här hemma – till julgranen som kulan ska hänga i. Till julklappar och julmat. Jag tar upp kulan och längtar till de där mysiga stunderna som uppstår mitt i julstressen och stöket. Stunder då vi sitter en stund tillsammans, stunder som doftar granbarr, pepparkakor och glögg. Stunder då julmyset råder.

Funderar en stund på julen, på de frågor som uppstår varje år. Var ska vi fira i år? När ska vi träffa alla släktingar? Vad ska jag köpa för julklappar? Jag släpper frågorna och tänker att hur vi än gör och väljer så är det viktiga ändå de där stunderna som uppstår mitt i förberedelserna. Det gäller bara att hålla förberedelserna på rätt nivå – inte för mycket stress som dödar julmyset, men ändå så mycket förberedelser så att det känns att nu är det verkligen jul. Och vi kommer säkert inte att lyckas helt i år heller. Men jag vet ändå att några mysiga stunder kommer att finnas där, som de gör varje jul.

Tittar på kulan igen och tänker åter på julevangeliet och på barnet i krubban. Jag tänker på stunden i kyrkan med barnen på julaftons morgon? Jag minns tillbaka till den där mysiga, trötta känslan då mamma väckte mig när jag var liten och vi skulle åka till julottan. Hör sångerna i mitt huvud – Stilla natt, När juldagsmorgon glimmar. Tänker på julgudstjänster som ska förberedas. Vilket budskap vill jag lyfta fram i år?

Tänk att allt det här – hur Gud blev människa, drömmen om fred på jorden, julmys och julgudstjänster ryms i en liten julgranskula i blått glas. Att fira jul är allt detta och mycket mer. God jul!

I körkarlens vagn

David Holm dör på nyårsafton och tvingas bli körkarl åt döden, och så småningom börjar han förändras.

Text **Kjell Dellert** kjell.dellert@svenskakyrkan.se

Det är över 70 år sedan Selma Lagerlöf avled 81 år gammal i sviterna av en hjärnblödning och lunginflammation. Ännu längre är det sedan hon skrev sina viktigaste romaner. Gösta Berlings saga utkom exempelvis 1891, Jerusalem åren 1901–1902 och Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige 1906–1907.

Hur kommer det sig att Selma Lagerlöfs texter fortfarande kan gripa oss? Det är förstås välskrivna historier, engagerande berättelser – men kanske är det framför allt det djupt mänskliga i historierna som fortsätter engagera.

Där förekommer övernaturligheter som skapar spänning och stämning, men kanske är det ändå skildringen av människorna och deras glädje och sorg, framgångar och tillkortakommanden som gör att man än idag kan läsa Selma Lagerlöf med stor behållning. Skildringen av livet i dess skörhet och brusande glädje.

I berättelsen Körkarlen som kom för drygt 100 år sedan, år 1912, och som blev en mästerlig film av Victor Sjöström 1920, får vi följa en människas vandring från mörker till aningen av ljus. Vi möter där den alkoholiserade David Holm, en olycklig och därför grym och elak människa som njuter av att plåga sin familj och sina medmänniskor. Slumsystern Edit från Frälsningsarmén har trots det fattat tycke för Holm och försökt få honom på bättre tankar. Nu, på själva nyårsafton, ligger hon döende och ropar att man måste hämta David Holm så att hon får träffa honom. Holm vägrar, han mår tvärtom ganska bra när han förstår hur illa det är ställt med syster Edit.

Men David Holm råkar själv illa ut. Han drabbas av blodstörtning och dör i en kyrkoplantering. Då kommer Dödens körkarl för att hämta honom. Det visar sig att körkarlen inte är någon annan än Georges, en god vän till David som dött nyårsnatten innan, och därför fått uppdraget att köra den fruktansvärda dödskärran under ett helt år. Georges blir nu förfärad när han ser vem det är han måste hämta, vem som ska ta över hans uppgift som körkarl.

Den David Holm som hämtas på kyrkogården denna nyårsnatt är fortfarande densamme som han var i livet: Arrogant, cynisk och hånfull. Han är inte beredd att sträcka ut handen efter stöd och hjälp. Han föraktar sin omgivning – men kanske föraktar han allra mest sig själv. För nog vet han vem han är och vart livet har tagit vägen med honom. Och kanske är det så, att den föraktar världen och sina medmänniskor mest, som föraktar sig själv. Men David Holm tvingas ändå följa med körkarlen för att lära sig sin nya syssla, och så småningom börjar han förändras.

Tillsammans med Georges kommer han in i ett fängelserum där hans egen bror ligger för döden. Holm blir upprörd men Georges säger stilla: ”För oss båda finns bara undergivenhet och lydnad. Du har ingenting att önska eller fordra, endast att i stillhet vänta på upplysning”. Undergivenhet och lydnad, det är väl inte ord som förknippas med den moderna människan. I vårt samhälle är vi ivriga, vi kräver svar och förklaringar. Av andra människor, och av Gud. Vi är kanske inte längre vana att lämna över oss helt, vi vill gärna behålla kontrollen. Men ingen människa kan styra över allt, och David Holm fogar sig, han släpper lite på garden, skulle man kanske kunna säga.

I en av Körkarlens allra mest stämningsmättade passager säger körkarlen Georges till David Holm: ”Jag är bara en fattig stympare till körkarl. Om jag bara kunde få ett säkert bud till människorna, så skulle jag vilja sända dem en hälsning. Jag ville hälsa dem, att de inte ska önska sig älskogslycka eller framgång eller rikedom eller makt eller långt liv eller ens hälsa. Jag ville, att de skulle knäppa sina händer och samla sina tankar kring en enda bön: ´Gud, låt min själ få komma till mognad, innan den ska skördas´.”

Detta påverkar David Holm, han är nu inte längre den bittre och arrogante mannen som hämtats från kyrkogården. Men det som får honom att slutligen förändras är när han tillsammans med Georges hamnar hemma i sitt eget hem och får se sin hustru förbereda sig för att ta livet av deras barn

mognar själen

Körkarlen är Selma Lagerlöfs predikan om kärlek och förlåtelse. Berättelsen är baserad på en legend som går ut på att den sista personen som dör under ett år måste köra runt en kärra och plocka upp de dödas själar under hela nästa år.

för att de ska slippa ifrån den grymme fadern. David blir utom sig och inser nu tydligt vilken människa han har varit. Han säger ”O jag, fattig, syndig människa, jag ber till den, som är herre över liv och död. Jag är ingen, som det passar för att träda fram och be. Jag har visst brutit mot alla dina bud och pålagor. Men låt mig gå in i det yttersta mörkret! Låt ingenting bli kvar av mig! Gör vad du vill med mig, bara dessa tre blir skonade!”

Georges hjälper då David Holm att åter krypa in i sitt fängelse, alltså att åter bli levande för att kunna ställa allt tillrätta. David Holm beger sig genast hemåt, och hinner i tid. Till slut har han alltså insett att det liv han levt, varit fel. Precis som Ebeneezer Scrooge i Dickens klassiska julsaga vill han nu göra bättring och ställa allt till rätta. Och kanske är Selma Lagerlöfs budskap här att det nästan aldrig är för sent. En människa som lever som David Holm, i skuggorna och på bakgatorna, men till sist inser sitt misstag och ångerfull vänder hem, för den människan är det aldrig för sent.

David Holm faller nu i gråt hos sin hustru, försöker övertyga henne om att han menar allvar med sin önskan om att bli en bättre människa. Hon svarar att hon har svårt att tro det, men att hon ändå gör det när hon ser honom gråta. Botgörelsen kan på allvar ta sin början.

Selma Lagerlöf slutar denna berättelse om en människas inre och yttre vandring på följande vis: ”Han satt där och kände sig oändligt gammal. Han hade blivit tålig och undergiven, som de gamla brukar vara det. Han vågade inte hoppas eller önska, han bara knäppte sina händer och framviskade körkarlens nyårsbön: ’Gud, låt min själ få komma till mognad, innan den ska skördas!’.

Miljoner på flykt i Syrien

Jag hämtar vatten i hink åt min mamma och det blir alltid bråk, säger Raghad Yusef al-Hariri, 10 år som bor i flyktinglägret Za'atari i norra Jordanien .

FOTO: ULRIKA LAGERLÖF

Rent vatten är en bristvara i Za'atari.

I flyktinglägret Za'atari i norra Jordanien finns det i maj 2013 någonstans kring 160 000 människor. Mer än hälften är barn. I hela Jordanien finns sammanlagt en halv miljon syriska flyktingar. Svenska kyrkan vill lyfta flyktingkrisen och visa på att situationen inte blir bättre och att människor är i stort behov av stöd.

– Livet här är svårt. Vi har inte rent vatten och när vi går till toaletten är det massor av folk och vi måste stå i kö. Jag hämtar vatten i hink åt min mamma och det blir alltid bråk.

Det berättade Raghad Yusef al-Hariri, 10 år, i maj 2013. Då hade hon bott i flyktinglägret Za'atari i norra Jordanien i några månader, och hon kände tydligt av oron och konflikterna i lägret.

Kriget i Syrien är långt ifrån någon lösning. Flera miljoner människor har drivits på flykt och många har tagit sig till det jordanska flyktinglägret Za'atari, mitt ute i öknen nära den syriska gränsen.

Genom stöd från Svenska kyrkan har tiotusentals familjer nu tillgång till kläder och lakan och familjer med särskilda behov har numera ordentliga baracker att bo i istället för tält. Men tillvaron i lägret är inte trygg. Konflikter präglar vardagen, något som påverkar barnen i lägret.

Därför har ett viktigt område under 2013 varit att ge människorna i flyktinglägret verktyg att hantera konflikter och att ge barn och ungdomar en mer meningsfull vardag. Genom att utbilda lokala ledare i konfliktlösning och medling får flyktingarna själva möjlighet att hantera de bråk som uppstår i lägret.

– De flesta bråken handlar om toaletter och vatten, och om att ungdomarna inte har något att göra, berättar Malek Abu Nabout.

Han är en av de lokala ledare i lägret som genomgått utbildning i konfliktlösning. Svenska kyrkan har också byggt en "Fredsoas", en sorts fritidsgård där ungdomar får delta i aktiviteter

Det handlar om att få möjlighet att leka, sporta, ägna sig åt musik och målning.

– Frustration och brist på sysselsättning kan snabbt leda till att konflikter och bråk uppstår.

Därför är det så viktigt med en meningsfull sysselsättning för lägrets ungdomar, säger Maria Lundberg, chef för Svenska kyrkans katastrofinsatser.

Ulrika Lagerlöf

Om du inte är medlem i Svenska kyrkan, kan du bli det här! *
Fyll i talongen och skicka/lämna den till Svenska kyrkan Sollentuna.
OBS! Du kan inte anmäla utträde på denna talong.

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Efternamn och förnamn _____

Personnummer _____

Adress _____

Skicka din anmälan till: **Svenska kyrkan Sollentuna, Box 13, 191 21 Sollentuna**, fax: **08-505 513 19**.
Du kan också höra av dig via e-post: **sollentunaforsamling@svenskakyrkan.se**

* Kyrkoavgiften betalas via skattsedeln. Avgiften är 92 öre/beskattade 100 kr inkl. begravningsavgift 12 öre.

Med reservation för eventuella ändringar

MUSIK

Skön lördag
Musik för hela december med Ceciliakören och Maria Starborg i 40 minuter. Efter konserten serveras Afternoon tea, 25 kr.
Tid: Lör 7/12 • 14.00
Plats: Silverdalskapellet

Bereden väg för herran!
Kom och sjung in advent tillsammans med körerna Sånglädje och Choralen. Fredrik Lundqvist och Elisabet Wimark, dir.
Tid: Lör 7/12 • 18.00
Plats: Sollentuna kyrka

Gospelkonsert med kören Joyful
Tid: Lör 14/12 • 15.00
Plats: Edsbergskyrkan

Musik i Kummelby – julkonsert
Kummelby kyrkokör framför C Saint Saens Juloratorium för kör, orgel och solister samt våra vackraste julsånger. Förköp i Kummelby kyrka. Vuxna 100 kr, ungd under 18 år/stud m leg 50 kr.
Tid: Lör 14/12 • 15.00
Plats: Kummelby kyrka

Julkonsert – vokalensemblen Stockholm Consort
En musikalisk resa i julens tecken. Lars Åke Levin, dir.
Tid: Lör 14/12 • 16.00
Plats: Turebergskyrkan

Julkonsert
Otto Olssons ”Te Deum” och Francis Poulenc ”Gloria” framförs av Laurentii Motettkör och S:t Lukaskören. Mio Nishigak, solist. Ania Proskourina och Mio Nishigaki, dir.
Tid: Sön 15/12 • 16.00
Plats: Sollentuna kyrka

Musikgudstjänst: ”Maria, Herrens moder”
A Ceremony of Carols av Benjamin Britten
Stella Cantica
Jennie Åbrink, harpa
Fredrik Lundqvist, dir
Per Setterhall
Tid: Sön 22/12 • 11.00
Plats: Edsbergskyrkan

Julsångsmässa
Ingrid Edgardh
Turebergs kyrkokör
Tid: Ons 25/12 • 16.00
Plats: Turebergskyrkan

Musikgudstjänst
William Grönroos. Julens psalmer och sånger.
Tid: Tor 26/12 • 15.00
Plats: Kummelby kyrka

Musik i Edsberg
JS Bachs Juloratorium
Karin Nybom, sopran
Ulrika Skarby, alt
Olof Lilja, tenor
Mattias Nilsson, bas
Edsbergs kyrkokör
Rebaroque
Birgitta Höök Seuffert, dir
Biljetter 100 kr förköp i Edsbergskyrkan från 29/11. Ev. rest. biljetter vid entrén på konsertdagen.
Tid: Sön 29/12 • 15.00
Plats: Edsbergskyrkan

Mässa i jazzton
Lisa Åslund
Tid: Mån 6/1 • 11.00
Plats: Sollentuna kyrka

Vi fixar bilen – och skänker pengar

Sollentuna Bil & Motor i Edsberg skänker femton procent av arbetskostnaderna för utförd reparation till Svenska kyrkan (MEDDELA VID BOKNING) . Pengarna går till Sollentuna hjälpförening eller det internationella arbetet.

TFN: 08-35 00 32 E-POST: INFO@SOLLENTUNABIL.SE
Kan ej kombineras med andra erbjudanden.

Sollentuna bil.se
Mekonomenansluten Bilverkstad

Mässa med Trettondedagsmusik
Kjell Dellert
Edsbergs kyrkokör
Tid: Trettondedag jul 6/1 • 15.00
Plats: Edsbergskyrkan

Skön lördag
Frostiga tår. Orgelmusik i 20 minuter med Maria Starborg. Efter konserten Afternoon tea, 25 kr.
Tid: Lör 18/1 • 14.00
Plats: Silverdalskapellet

Meditation i ord, musik och tystnad
Levande musik, en kort reflektion och tyst meditation.
Tid: Lör 25/1 • 16.00
Plats: Turebergskyrkan

Kummelby Gospel – jubileumskonsert
Kören fyller 10 år. Kompband. Monica Törnqvist, dir.
Tid: Sön 26/1 • 18.00
Plats: Kummelby kyrka

LUCIA

Lucia- och julkonsert
Sollentuna Gosskör
Maria och David Stadell, dirigenter. Piano och orgel: Christiane Höjlund. Biljetter säljs vid entrén, vuxna 100 kr, barn 50 kr.
Tid: Sön 8/12 • 18.30
Plats: Turebergskyrkan

Café S:t Lars – luciatåg
Luciatåg med Sollentuna kyrkas personal.
Gröt och skinksmörgås serveras efteråt. Kostnad 30 kr. Anmälan senast 6/12 till Charlotte Jigin, tfn 505 514 01, charlotte.jigin@svenskakyrkan.se
Tid: Ons 11/12 • 13.30
Plats: S:t Larsgården

Luciatåg
Sollentuna kyrkas barnkörer medverkar i luciatåg.
Lisa Åslund
Tid: Ons 11/12 • 17.45
Plats: S:t Larsgården

Heliga danser

Danserna, som sker i cirkel, bygger på enkla steg och rörelser som är lätta att lära. Anmälan: Sensus, Marie Abrahamsson, tfn 615 57 87, mari.abrahamsson@sensus.se. Kostnad 500 kr, frukt och juice ingår.
Tid: Måndagar 18.30, jämna veckor, start 20/1
Plats: Turebergskyrkan

Besöksgruppen – gläd de gamla på våra äldreboende

Vill du vara med och glädja de gamla på våra äldreboenden? Ett par gånger i månaden är vi där och hjälper till med det praktiska. Besöksgruppen träffas en torsdag i månaden för planering. Välkommen att dela vår gemenskap! Kontakt: Katharina Wolf Erixon, tfn 505 513 06, katharina.wolferixon@svenskakyrkan.se.
Tid: Tor 12/12 • 13.00
Plats: Turebergskyrkan

Kom och var med!

Förra julen samlade vi tillsammans in 46 481 kr till Sollentuna hjälpförening i samarbetet med Sollentuna centrum kring paketinslagningen! Diakonerna i församlingen kan genom föreningens pengar stötta medmänniskor i Sollentuna ekonomiskt på olika sätt, så det är viktiga pengar.

Mellan 14–23/12 kommer vi att stå i Sollentuna centrum och slå in julklappar igen. Vill du vara med är du hjärtligt välkommen! För att anmäla ditt intresse eller ställa frågor, kontakta Madeleine Dahl madeleine.v.dahl@gmail.com, tfn 073 589 36 88. Vi kommer att ha en kick-off med all info ni behöver 10/12 kl. 18.00–20.00 på Sköldvägen 10, Församlingshusets café.Vi ses!

HITTA TILL KYRKAN

Sollentuna kyrka:
Kyrkvägen 2
S:t Larsgården:
Prästgårdsvägen 4
Sollentuna kyrkogård:
Johan Berndes väg 1
Edsbergskyrkan:
Kaplansbacken 2
Kummelby kyrka:
Sollentunavägen 83
Turebergskyrkan:
Sköldvägen 12B
S:t Eriks kyrka:
Utsiktsvägen 8
Församlingshuset:
Sköldvägen 10
Silverdalskapellet, Silverdalssalen, Silverdals griftegård:
Sollentunavägen 19
Stillhetens kapell:
Johan Berndes väg 1
Rotebrokyrkan:
Ytterbyvägen 4
Pingstkyrkan:
Sollentunavägen 193
Missionskyrkan:
Kapellvägen 2
Helenelundskyrkan:
Sollentunavägen 74
Telefon: 08-505 513 00
Webbplats: www.svenskakyrkan.se/sollentuna

DECEMBER – FEBRUARI

Luciamässa
Ingrid Edgardh
Karin Runow, dir
Sollentuna gospel
Tid: Tor 12/12 • 20.00
Plats: Turebergskyrkan

Luciakonsert med Juniorgospel
Luciafika i Café Blå.
Tid: Fre 13/12 • 15.30
Plats: Turebergskyrkan

Lucia- och julkonsert
Kören Con Anima
Solister ur kören
Svenska Psalmjazztrion
Kristian Lind, bas
Niklas Bodin, trummor
Jonathan Fritzén, piano
Ragnhild Kjöllerström, dir
Entré 100 kr vuxna, 50 kr barn 5–12 år. Förköp i Edsbergskyrkan och vid entrén från 17.30 konsertdagen.
Tid: Fre 13/12 • 19.00
Plats: Edsbergskyrkan

Lucia!
Minikören, Diskantkören, Grabbarna och Cecilia-kören sjunger ny och gammal Luciamusik.
Maria Starborg, dir
Tid: Sön 15/12 • 15.00
Plats: Kummelby kyrka

BARN OCH FAMILJ

Mer information om barnverksamheten som t ex öppen förskola finns på församlingens hemsida. Du kan också ringa tfn 505 514 76.

Småbarnscafé
Café 11.00–13.00. Hemlagad soppa med bröd, kaffe och kaka 50 kr. 11.30–12.00 Babypsalmsång med Suzanne Wallón och Karin Runow.
Tid: Torsdagar 11.00 t o m 5/12, start 16/1.
Plats: Turebergskyrkan

Barnens katedral
Lillgospelkör 4–6 år (3 år i vuxens sällskap).
16.00 Trettio minuter kyrka på barnens villkor.

Julkonsert

Te Deum är kortnamnet för den ambrosianska lovsången, en av de äldsta och mest välkända kristna hymnerna. Nu framförs Otto Olssons Te Deum och Francis Poulenc Gloria av Laurentii Motettkör och S:t Lukaskören.
Mio Nishigak, solist.
Ania Proskourina och Mio Nishigaki, dirigenter.
Tid: Sön 15/12 • 16.00
Plats: Sollentuna kyrka

Julgransplundring 6/1. Lördag 1/2 bibelutdelning.
Tid: Lör 7/12, 6/1, 18/1, 1/2 • 14.30
Plats: Turebergskyrkan

Café för barn och föräldrar i Helenelunds centrum
Café för barn och föräldrar med sångstund 10.45.
Kontakt: Lisa Hofverberg, tfn 505 514 42, Sue Davén, tfn 073-625 91 11, susan.daven@svenskakyrkan.se
Tid: Tisdagar 10.00-12.00 t o m 10/12, start 14/1
Plats: Kummelby kyrkas kvartersgård i Helenelunds centrum

Öppen förskola – julavslutning
Kontakt: Elisabeth Wallgren, tfn 505 514 05, elisabeth.wallgren@svenskakyrkan.se
Tid: Fre 13/12 • 9.00–12.00
Plats: Gamla Rotebrokyrkan

Onsdagshäng
För dig mellan 9–13 år. Pingis, biljard, spel och möjlighet till läxläsning. Mellis 10 kr/ggn eller 100 kr/termin. Kontakt: Hilda Rudén, tfn 073-944 34 88.
Tid: Onsdagar 15.00 t o m 18/12, start 15/1
Plats: S:t Larsgårdens källare

Onsdagsöppet
16.30–18.15 serverar vi en enkel kvällsmåltid till självkostnadspris 30 kr/vuxen, 15 kr/barn under 15 år, familj max 100 kr. Pysselhörna för alla som har lust. Lekrum för de minsta.
Tid: Onsdagar 16.30 t o m 18/12, start 15/1
Plats: S:t Larsgården

Barnens katedral– julgransplundring
Robert Thysell
Tid: Trettondedag jul 6/1 • 15.00
Plats: Turebergskyrkan

Läxläsning
För dig som går i låg- och mellanstadiet. Kontakt: Lisa Hofverberg, tfn 505 514 42, Sue Davén, tfn 073-625 91 11, susan.daven@svenskakyrkan.se
Tid: Tisdagar 16.00–18.00, t o m 10/12, start 14/1
Plats: Kummelby kyrkas kvartersgård i Helenelunds Centrum

Ensamstående föräldrar
Mötesplats för ensamstående föräldrar med barn. Kvällen inleds med mat. Därefter möjlighet till samtal med föräldrar. Lek och skapande med barnen. Kvällen avslutas med andakt. Kontakt: Katharina Wolf Erixon, tfn 505 513 06.
Tid: Tis 14/1, 11/2 • 17.30, inställt 10/12
Plats: Kummelby kyrka

Full fart
På Full fart finns mellis och barnen får skapa genom drama, musik, undervisning m m. Kan kombineras med Barnkören och Sångkompaniet.
Tid: Onsdagar 18.00, start 22/1
Plats: Edsbergskyrkan

UNGDOM 13+

Ungdomsgrupp
Tid: Tisdagar 19.00 t o m 10/12, start 14/1.
Kontakt: ase.andersson@svenskakyrkan.se, tfn 5055 14 70
Plats: Edsbergskyrkan

Ungdomshäng
Kontakt: Tom Broberg, tfn 070-756 18 69
Tid: Fredagar 18.00 t o m 13/12, start 10/1
Plats: Kummelby kyrka

Källan
14.00–19.00 Öppen mötesplats där du kan komma och spela biljard, pyssla, fika eller göra läxor. 19.00–22.00 Fika, andakt, aktiviteter. Kontakt: Suzanne Wallón, tfn 070-720 05 66, Andreas Salé, tfn 070-459 95 10.
Tid: Onsdagar t o m 18/12, start 15/1
Plats: Turebergskyrkan

ANDE, KROPP & SJÄL

Hela dej
Friskvårdsprogram för hela människan med avspänning, qigonginspirerade rörelser och dans följt av bibelmeditation. Sedan gemensam lunch (30 kr för deltagare i Hela dej) för de som vill.
Tid: Onsdagar 11.30 t o m 11/12, start 15/1
Plats: Turebergskyrkan

Miniretreat
Kyrkan är öppen och du kan komma och gå när du vill. Gemensam inledning med avspänning. Möjlighet till kort sittande massage, enskilt samtal, ljuständning, målarbord, läshörna m m. 16.00 Meditation i ord, musik och tystnad. Levande musik, en kort reflektion och tyst meditation.
Tid: Lör 25/1 • 14.00
Plats: Turebergskyrkan

CAFÉ & MÖTESPLATSER

Måndagsgruppen
Kom och var med! Vi stödjer projekt i Svenska Kyrkans internationella arbete. Vi fikar och handarbetar – syr, stickar, virkar m.m. Man kan också "bara vara". Välkommen till trevlig samvaro i S:t Larsgården måndagar kl 11.00-13.00 varannan vecka.
Tid: Måndagar 11.00 t o m 9/12, start 13/1
Plats: S:t Larsgården

Tisdagscafé
Vi fikar, pratar, spelar pingis och biljard inomhus. Vid lämpligt väder även boule utomhus. Träffarna har "öppet hus", kom och gå som det passar dig. Kontakt: Gustaf och Ingrid Svensson tfn 754 17 62.
Tid: Tisdagar 11.00 t o m 10/12, start 14/1
Plats: S:t Larsgården

Öppen onsdag
9.30–11.00 Samtalsgrupp med fika. Samtalsledare Ulla Zettergren.
11.30 Mässa med efterföljande sopplunch.
13.00 Stickcafé/Skaparhörna- delta genom att bara

vara, handarbeta, måla akvarell eller på porslin/trä.
Tid: Onsdagar 9.30 t o m 11/12, start 15/1
Plats: Edsbergskyrkan

Café Blå
Öppet hus i vilsam miljö. Hembakat kaffebröd. Onsdag–fredag serveras lättare lunchmat. Möjlighet till samtal och samvaro.
Café Blå ger ut en soppkokbok i december. Många har frågat efter recept på de goda sopporna genom åren. Boken kan du köpa på caféet. Intäkterna från kokboken går till Sollentuna hjälpförening.
Tid: Tis 12.00–14.00, Ons–fre 11.00–15.00 (lunchen serveras 11.30–13.30). Stängt 21/12–6/1. Lördagar öppet i samband med aktiviteter, söndagar öppet före och efter gudstjänsten 16.00, efter 1/1 15.00.
Plats: Turebergskyrkan

Stickcafé med eftertanke
Vill du lära dig att sticka? Vill du vara med och sticka dopsockor? Vi handarbetar och trivs tillsammans. Vi bjuder på kvällsfika och eftertanke. Vill du bara dela gemenskapen får du gärna göra det.
Tid: Torsdagar 18.30 (jämna veckor), start 23/1
Plats: S:t Larsgården

KURSER OCH SAMTALSGRUPPER

Edsbergsträff – ”Folkvisor, låtar och berättelser”
Susanne Ericsson spelar folkmusik på fiolen, sjunger visor a cappella och berättar om gamla spelmän/kvinnor. Kaffe och dopp 25 kr.
Tid: Tis 11/2 • 13.30
Plats: Edsbergskyrkan

Samtal i S:t Lars
Hur kan vi ha gemenskap med varandra efter att söndagens gudstjänst är över? Varannan måndag, jämna veckor, träffas vi för att dela våra liv och vår tro tillsammans. Vi fikar, samtalar, sjunger och ber. Ingen anmälan eller förkunskap krävs.
Tid: Måndagar 19.00 t o m 23/12, start 6/1
Plats: S:t Larsgården

Vuxenkatekumenat
Vuxen väg till tro – Vuxenkatekumenat. Här finns möjligheter att ställa frågor om kristen tro. Dessutom har du chansen att bolla dem tillsammans med andra i en liten grupp. Kontakt: Åse Andersson, tfn 505 514 70.
Tid: Tisdagar 18.30, start 14/1
Plats: Edsbergskyrkan

Alpha – vårens kurs startar
En möjlighet att utforska meningen med livet. Läs mer och anmäl dig på hemsidan. Kontakt: Annika Wahlberg, tfn 505 514 33, annika.wahlberg@svenskakyrkan.se
Tid: Ons 15/1 • 18.30
Plats: Kummelby kyrka

Man mot man
För män i alla åldrar. Vi samtalar om sånt som berör oss. Vi äter och umgås i munterhet, förtrolighet och respekt. Kostnad 50 kr. Anmälan senast senast 3/2 till per.olsson@svenskakyrkan.se, tfn 070-897 50 98, eller lars.larsson@sollentunalasse.se
Tid: Lör 8/2 • 11.00–14.00
Plats: Turebergskyrkan

KONST OCH KULTUR

Ny ikon till S:t Larsgården
Syster Magdalini, nunna i Heliga Philothei Ortodoxa Kloster, kommer och berättar om ikoner och speciellt om den ikon som hon målat och som kommer att finnas i S:t Larsgårdens andaktsrum.
Läs mer på www.klosterikoner.com
Tid: Sön 15/12 • 12.30
Plats: S:t Larsgården

SJUNG OCH MÅ BRA

Må-Bra-Kören
Visste du att sång är en form av friskvård? Kom och sjung på lunchen, i en kör där alla är välkomna. Kören är kostnadsfri. Drop-in-kör.
Tid: Torsdagar 12.30 t o m 5/12, start 16/1
Plats: Turebergskyrkan

SORGEGRUPPER

Sorgegrupp – informationsmöte
Svenska kyrkan i Sollentuna inbjuder dig som förlorat en nära vän eller anhörig att delta i en sorgegrupp. Vi hälsar dig välkommen till ett informationsmöte där vi som är samtalsledare presenterar oss och berättar lite mer om vad det innebär att delta i en sorgegrupp. Kontakt: Ulla Zettergren, tfn 505 514 74, ulla.zettergren@svenskakyrkan.se
Tid: Tis 21/1 • 16.30. Sorgegruppen startar 4/2 • 16.30
Plats: Edsbergskyrkan

KYRKOFULLMÄKTIGE

Nya kyrkofullmäktige sammanträder.
Första sammanträdet i nya mandatperioden.
Tid: Tor 5/12 • 19.00
Plats: Edsbergskyrkan

EKUMENISKA BÖNEVECKAN

Ekumeniska böneveckan
Bön pågår hela veckan. Ekumenisk gudstjänst 19/1 11.00 med Robert Thysell i Pingstkyrkan. Mer info kommer att finnas på hemsidan.
Tid: 13-19/1

I år firar vi julafton i

Edsbergskyrkan

Alla advents- och julkonserter hittar du under rubriken musik och alla gudstjänster finns under respektive kyrka på nästa uppslag.

JULAFTONSFIRANDE
Vi börjar med julbön 13.00. Vi äter god julmat, sjunger julsånger och dansar kring granen.
Kostnad 75 kr/vuxen, 150 kr/familj.
Anmälan senast 18/12 till Ulla Zettergren, tfn 505 514 74, ulla.zettergren@svenskakyrkan.se.
Tid: Julafton 24/12 • 13.00
Plats: Edsbergskyrkan

JULNATTSMÄSSA
Julnattsmässa. Per Setterhall. Lilla kapellet. Ledarbandet och orgeleleven Sebastian Junling. Glöggmingel före och efter julnattsmässan 22.00.
Tid: Julafton 24/12 • 23.30
Plats: Edsbergskyrkan

Öppet julfirande på juldagen

En dag fylld av gemenskap, julmat, lekar för barnen och trevligt program. Anmälan senast till 17/12 till info@sollentunapingst.se eller tfn 35 22 20.

Tid: Juldagen 25/12 • 11.00–17.00
Plats: Pingstkyrkan, Sollentunavägen 193

GUDSTJÄNSTER

Körsångare sökes

EDSBERGSKYRKAN
Sånggläjde,
Sånggläjde välkomnar alla. Tisdagar 18.30–20.00, startar 21/1.
Stella Cantica,
Stella Cantica är en damkör för sångare med körvana. Onsdagar 18.30–20.30, startar 22/1. Kontakt: Fredrik Lundqvist, tfn 505 514 75, fredrik.lundqvist@svenskakyrkan.se
Barnkören 6–8 år
Onsdagar 17.00–17.45, startar 15/1
Sångkompaniet 9–12 år
Onsdagar 17.45–18.30, startar 15/1
Edsbergs kyrkokör
Torsdagar 19.30–21.45, startar 16/1

Kontakt: Birgitta H Seuffert, tfn 070-778 65 56, birgitta.h.seuffert@svenskakyrkan.se

KUMMELBY KYRKA
Kummelby kyrkokör
Provsjungning. Måndagar 19.15–21.25, start 13/1
Kontakt: Christer Wallström, tfn 070-373 47 03, christer.wallstrom@svenskakyrkan.se
Ceciliakören
Provsjungning. Torsdagar 16.00–19.00, start 9/1
Minikören (5–7 år)
Tisdagar 15.30–17.00, start 14/1
Diskantkören (8–11 år)
Tisdagar 15.00–17.00, 14/1
Kontakt: Maria Starborg, tfn 505 514 46, maria.starborg@svenskakyrkan.se

TUREBERGSKYRKAN
Babypsalmsång
Torsdagar 11.30-12.00, start 16/1
Minigospel 7-9 år
Onsdag 17.30–19.00, start 15/1
Juniorgospel 10–12 år
Onsdagar 16.00–17.15, start 15/1
Sollentuna ungdomsgospel 13–17 år
Tisdagar 17.30, start 14/1.
Kontakt: Karin Runow, tfn 070-996 66 50, karin.runow@svenskakyrkan.se
Sollentuna gospel 18+
Tisdagar 19.00–21.00, start 14/1
Turebergs kyrkokör
Torsdagar 19.00–21.30, start 16/1
Enkelt sångtest.

Kontakt: Karin Runow, tfn 070-996 66 50, karin.runow@svenskakyrkan.se eller Per Olsson, tfn 070-897 50 98, per.olsson@svenskakyrkan.se

Må-Bra-Kören
Se under Sjung och må bra, start 16/1

SOLLENTUNA KYRKA/ S:T LARSGÅRDEN
Lillkören 4–6 år
Onsdagar 16.45–17.15, start 15/1
Laurentii Barnkör 6–9 år
Onsdagar 17.15–18.15, start 15/1
Happy Voices 9–13 år
Onsdagar 15.30–16.30, start 15/1
Choralen – vuxenkör på dagtid
Tisdagar 13.00–14.30, start 14/1. Det här är kören för dig som är ledig på dagtid och som längtar efter att sjunga tillsammans med andra! Inga förkunskaper krävs.

Kontakt: Elisabet Wimark, tfn 505 514 10, elisabet.wimark@svenskakyrkan.se

Laurentii Motettkör
Onsdagar 18.45–21.15, start 15/1.
Provsjungning.

Kontakt: Ania Proskourina, tfn 505 514 12, ania.proskourina@svenskakyrkan.se

EDSBERGSKYRKAN

Veckomässa ons 11.30, sista för terminen 11/12, start 15/1.

DECEMBER
Tor 5/12 • 10.00
Småbarnsgudstjänst
Kjell Dellert
Sön 8/12 • 11.00
Mässa, Per Setterhall
Sön 15/12 • 11.00
”Där ditt bo är fästat”
Edsbergs kyrkokör
Sön 22/12 • 11.00
Musikgudstjänst
”Maria, Herrens moder”
Stella Cantica framför A Ceremony of Carols av Benjamin Britten.
Jennie Åbrink, harpa
Fredrik Lundqvist, dir
Per Setterhall
Julafton 24/12 • 10.00
Samling vid krubban
Kjell Dellert, Barnkören Sångkompaniet
Julafton 24/12 • 13.00
Julbön, Per Setterhall
Edsbergskyrkan
Julafton 24/12 • 23.30
Julnattsmässa. Per Setterhall. Lilla Kapellet. Ledarbandet och orgelelev Sebastian Junling
Juldagen 25/12 • 7.00
Julotta, Kjell Dellert
Julottefrukost
JANUARI
Sön 5/1 • 11.00
Gudstjänst, Per Setterhall
Trettondedag jul 6/1 • 15.00
Mässa med Trettondedagsmusik, Kjell Dellert.
Edsbergs kyrkokör
Sön 12/1 • 11.00
Gudstjänst
Ingrid Malm Lindberg
Per Setterhall
Sön 19/1 • 11.00
Mässa, Kjell Dellert
Sön 26/1 • 11.00
Gudstjänst, Per Setterhall
Lilla Kapellet
FEBRUARI
Sön 2/2 • 11.00
Gudstjänst för små och stora, Kjell Dellert
Bibelutdelning
Sön 9/2 • 11.00
Mässa
Ingrid Malm Lindberg

KUMMELBY KYRKA

Bön tis och fre 8.30. Veckomässa ons 7.00 Söndagsskola för barn 3–13 år, avslutning 22/12 dec, start 12/1.

DECEMBER
Sön 8/12 • 10.00
Mässa
William Grönroos
Sön 8/12 • 18.00
Lovsångsmässa
William Grönroos
Sön 15/12 • 10.00
Mässa
Anders Roos
Kyrkokören
Sön 22/12 • 10.00
Mässa
Bo Wessel
Julafton 24/12 • 9.30 och 11.00
William Grönroos
Samling kring krubban
Julafton 24/12 • 17.00
Julbön
Bo Wessel
Julafton 24/12 • 23.30
Julnattsmässa
Gita Andersson
Annandag jul 26/12 • 15.00
Musikgudstjänst
William Grönroos
Julens psalmer och sånger
Sön 29/12 • 10.00
Mässa, Bo Wessel
Tis 31/12 • 17.00
Nyårsbön
Gita Andersson
JANUARI
Sön 5/1 • 10.00
Mässa- och bönedag
William Grönroos
Mån 6/1 • 10.00
Mässa
Gita Andersson
Sön 12/1 • 10.00
Mässa,
Bo Wessel
Sön 19/1 • 10.00
Mässa, Gita Andersson
Sön 26/1 • 10.00
Mässa
William Grönroos
Bibelutdelning
FEBRUARI
Sön 2/2 • 10.00
Mässa, Bo Wessel
Sön 2/2 • 18.00
Lovsångsmässa
William Grönroos
Sön 9/2 • 10.00
Mässa
Gita Andersson
Sön 9/2 • 18.00
Lovsångsmässa
Gita Andersson

SOLLENTUNA KYRKA

Veckomässa ons 18.30, inställt 25/12 och 1/1 Morgonbön fre 8.30

DECEMBER
Sön 8/12 • 11.00
Mässa med drama
Maja Holmberg
Drama med ungdomar från SKUIS. Sångare från Choralen och Sånggläjde.
Elisabet Wimark, dir.
Sön 15/12 • 11.00
Mässa
Karin Öhagen
Efter gudstjänsten invigs en ny ikon i S:t Larsgården, se annons.
Sön 22/12 • 11.00
Mässa
Maja Holmberg
Julafton 24/12 • 9.30
Samling kring krubban
Lisa Åslund
Julafton 24/12 • 11.00
Samling kring krubban med dockspel.
Lisa Åslund
Hilda Rudén, solist
Julafton 24/12 • 17.00
Julbön
Karin Öhagen
Julafton 24/12 • 23.30
Julnattsmässa
Maja Holmberg
Juldagen 25/12 • 6.00
Julotta
Karin Öhagen
Juldagen 25/12 • 11.00
Juldagsmässa
Lisa Åslund
Annandag jul 26/12 • 11.00
Mässa
Maja Holmlund
Sön 29/12 • 11.00
Mässa
Lisa Åslund
Sön 29/12 • 16.00
Rastplats med ro – Sinnesrogudstjänst
Fika från 15.30.
I samarbete med Rotebrokyrkan, pastor Stefan Andersson.

Nyårsafton 31/12 • 17.00
Nyårsbön
Karin Öhagen
JANUARI
Sön 5/1 • 11.00
Mässa
Maja Holmlund
Trettondedag jul
Mån 6/1 • 11.00
Mässa i jazzton
Lisa Åslund
Sön 12/1 • 11.00
Mässa
Karin Öhagen
Sön 19/1 • 11.00
Mässa
Lisa Åslund
Sön 26/1 • 11.00
Mässa
Maja Holmberg
Upptakt för årets konfirmander.
Sön 26/1 • 15.30
Rastplats med ro – Sinnesrogudstjänst
Fika från kl 15.30.
I samarbete med Rotebrokyrkan, pastor Stefan Andersson.
FEBRUARI
Sön 2/2 • 11.00
Familjegudstjänst
Karin Öhagen
Bibelutdelning till 5-åringar. Lillkören, Småttingarna och Öppna förskolans barn medverkar.
Sön 9/2 • 11.00
Mässa
Lisa Åslund

TUREBERGSKYRKAN

OBS! Ny gudstjänsttid på söndagar 15.00 fr o m 1/1. Start vecka 3
Morgonbön tis–fre 8.30
Lunchmässa tis 12.30 och tor 18.30
Bibelmeditation ons 12.30
Babypsalmsång tor 11.30
Tyst meditation fre 12.30
Söndagsskola sön 16.00, start 12/1

DECEMBER
Sön 8/12 • 16.00
Mässa, Robert Thysell
Minigospel
Tor 12/12 • 20.00
Luciamässa
Ingrid Edgardh
Sollentuna gospel

Betlehems stjärna

”När Jesus hade fötts i Betlehem i Judeen på kung Herodes tid kom några österländska stjärntydare till Jerusalem och frågade: ”Var finns judarnas nyfödde kung? Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom.” När kung Herodes hörde detta blev han oroad, och hela Jerusalem med honom.”

Matteus 2:1-3

Sön 15/12 • 16.00
Mässa
Fredrik Hamrén
Sön 22/12 • 16.00
Mässa
Lovisa Möller
Julafton 24/12 • 11.00
Samling vid krubban
Robert Thysell
Mini- och Juniorgospel
Julafton 24/12 • 23.30
Julnattsmässa
Lovisa Möller
Juldagen 25/12 • 16.00
Julsångsmässa
Ingrid Edgardh
Turebergs kyrkokör
Annandag jul 26/12 • 18.30
Kvällsmässa
Fredrik Hamrén
Sön 29/12 • 16.00
Mässa, Fredrik Hamrén
OBS! Ny gudstjänsttid på söndagar kl 15.00 fr o m 1/1.
JANUARI
Nyårsdagen 1/1 • 15.00
Temamässa för fred
Fredrik Hamrén
Sön 5/1 • 15.00
Mässa
Ingrid Edgardh

Kyrkportens pressläggningstid är lång. Kolla gärna eventuella ändringar i gudstjänstschemat på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/sollentuna.

Sön 12/1 • 15.00
Mässa
Emma Tribell
Sön 19/1 • 11.00
Ekumenisk gudstjänst
Robert Thysell
Firas i Pingstkyrkan
Sön 26/1 • 15.00
Mässa
Fredrik Hamrén
Kyrkokören
Ons 29/1 • 19.30
Sändningsmässa för nya ungdomsledare
Fredik Hamrén
FEBRUARI
Sön 2/2 • 15.00
Mässa på kyndelsmässodagen, Emma Tribell.
Tema ljus och bibel.
Minigospel
Sön 9/2 • 15.00
Mässa, Robert Thysell
Sollentuna gospel med komp.

MISSIONSKYRKAN

DECEMBER
Sön 8/12 • 11.00
Gudstjänst med nattvard
Rut Casserfelt
Gamla Järfälla gospelbrass, Maria Sörensen
Sön 15/12 • 18.00
Julkonsert i Rotebrokyrkan med Rotebrokyrkans och Missionskyrkans kör och Silverdalskören
Fre 20/12 • 18.00
Julkonsert med Maria Sörensen och elever

Sön 22/12 • 11.00
Gudstjänst
Arne Fritzson, kören
Julen sjunges in
Tor 26/12 • 11.00
Gudstjänst
Rut Casserfelt
JANUARI
Ons 1/1 • 11.00
Gudstjänst med nattvard
Arne Fritzson
Anna-Stina Thorsell Ahlm
Mån 6/1 • 11.00
Gudstjänst
Rut Casserfelt
Sön 12/1 • 11.00
Gudstjänst
Roland Einebrant
Kören
Sön 19/1
Ekumenisk gudstjänst, tid och plats meddelas senare
Sön 26/1 • 11.00
Gudstjänst, Rut Casserfelt
Karin Olsson
FEBRUARI
Feb 2/2 • 11.00
Gudstjänst, Arne Fritzson
Sön 9/2 • 11.00
Gudstjänst med nattvard
Jenny Dobers, Arne Fritzson, kören

ROTEBROKYRKAN

10.00 Bönesamling varje söndag hela året om.

DECEMBER
Sön 8/12 • 14.00-16.00
Luciamarknad i Rotebrokyrkan. Severing av julgröt, julpynt, hembakat och min-loppis
16.00-17.00
Luciakonsert med Rotebrokyrkans barnkörer med förstärkning av scouter och söndagsskolbarn från den spanska församlingen.
Sön 15/12 • 18.00
Julkonsert med Rotebrokören, Missionskyrkans kör, Silverdals kören, Landstingskören, Sollentunakören och Skärholmskören. Ledare, Anna Lindkvist, Viktoria Jern och Ronnie Cryner.
Sön 22/12 • 11.00
Reflektionsmorgan med nattvard
Stefan Andersson
Ons 25/12 • 7.00
Julotta, Stefan Andersson och Julottekören
Grötfrukost efter Julottan.
Alla välkomna!
Sön 29/12 • 10.00
Bönesamling
JANUARI
Ons 1/1 • 18.00
Nyårsdagsgudstjänst
Lars Collmar
Anders Tegstam
Sön 5/1 • 10.00
Bönesamling
Mån 6/1 • 11.00
Trettondagsgudstjänst med nattvard
Raija Sjöström
Sön 12/1 • 11.00
Gudstjänst
Barbro Lundström
Sön 19/1 • 11.00
Gemensam avslutning på årets bönevecka
Stefan Andersson
Sön 26/1 • 16. 00
Rastplats med ro – Sinnesrogudstjänst i Sollentuna Kyrka
18.00 Gudstjänst
Tema: Mission
FEBRUARI
Sön 2/2 • 11.00
Gudstjänst
Stefan Andersson
Lör 8/2 • 18 00
Konsert med Britta Blavier m.fl.
Sön 9/2 • 11.00
Gudstjänst
Jan-Peter Alm
Sön 16/2 • 11.00
Gudstjänst
Stefan Andersson

KYRKOHERDEN HAR ORDET

Rädslan för det okända

JAG HAR FÅTT en ny telefon, en sådan där liten som man håller i handen och stoppar i fickan. Det är lite främmande och jag är inte särskilt rädd, bara litet obekant, även om jag haft en likadan tidigare.

MEN DET FINNS ANDRA tillfällen och situationer i livet då det främmande är mycket mera påtagligt. Man vet egentligen ingenting om hur det ser ut, hur saker fungerar, vart jag ska ta vägen, hur jag ska hitta rätt till platser och personer. Genast smyger sig en nervositet eller kanske rent av rädsla på. Den smyger sig in i kropp och tankar och gör mig osäker.

I VÅRA LIV MÖTER vi människor med annat utseende, kanske annan hudfärg, från annan kultur, med andra seder och bruk. Ännu svårare blir det när de har annan tro och religion än vad jag själv har, vill ha, eller tycker mig ha. För många är tro och religion mycket viktigare än för andra. För några är den så viktig att den får påverka allt i samhället, lagstiftning och levnadssätt. I sådana möten sker ibland det oväntade, det som man kanske inte ville skulle ske. Ett främlingskap uppstår.

NÄR JAG LEVER med ett främlingskap tappar jag orienteringen. Lätt är att isolera sig, lätt är att värna det som man tycker vara ens egen identitet. När det blir så känner man sig hotad och vill värja sig. Kanske tar man rent av till våld. Man vill ta bort det främmande. Så kan misstro och hat uppstå.

MAN KANSKE INTE VILL, men rädslan för det främmande driver mig att bli någon annan än den jag egentligen är. Jag tror att det var så på 1930- och 40-talen i centrala Europa. Och då mindes man att de man blev rädd för också tidigare hade jagats och hotats och drivits från hus och hem. Makthavare utnyttjade rädslorna och manipulerade. Antisemitismen tilläts gro, växa upp och flödade över och blev till mänsklighetens grövsta brott. Med på släptåget kom sedan också andra grupper av människor som man tyckte var främmande och farliga. All denna grymhet och djävulskhet får vi aldrig glömma men i stället motverka med alla medel.

HAR DU MÄRKT att rädslan för det främmande finns runtomkring dig? Tänk dig en dag då du är flykting, invandrare, någon med en Gudstro som den vill leva ut, en som har en annan hudfärg, är annorlunda än majoriteten av de andra. Du blir sedd som främmande, som att inte höra till.

ANTISEMITISMEN gror och växer i Sverige, islamofobin finns här, rädslan för romer, rädslan för invandraren och flyktingen, rädslan för annan sexuell läggning, rädslan för ….. (fyll i själv!).
Rädslan för det främmande!

VARJE MÄNNISKA ÄR skapad till Guds avbild, du själv och den som sitter intill dig på bussen. Tillsammans är vi inneslutna i Guds nåd. Hur kan någon människa då vara främmande för oss? Hur kan vi då bli så rädda att vi tar till våld? Hur kan vi vara rädda för den som är älskad av Gud? Hur kan vi vara rädda för Jesus, född, uppvuxen och dödad som jude? Uppstånden är han och är vår Messias, Kristus, din bäste vän. Lever i dag!

”AV GODA MAKTER underbart bevarad/det främmande och nya väntar jag./ Guds nåd är ny var afton och var morgon./ Han väntar oss i varje nyväckt dag.” (Dietrich Bonhoeffer, 1944, strax före döden som martyr i ett av nazismens förintelseläger)

Anders Roos
kyrkoherde/prost
anders.roos@svenskakyrkan.se

“När jag lever med ett främlingskap tappar jag orienteringen. Lätt att isolera sig, lätt är att värna det som man tycker vara ens egen identitet.”

KYRK†PORTEN

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA